

РЕШЕНИЕ

№ 6872

гр. София, 17.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 21.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Веселина Женаварова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Тафров

Людмила Коева

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6377** по описа за **2022** година докладвано от съдия Георги Тафров, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. във връзка с § 62, ал. 3 от ПЗР на ПМС № 456/97 г. за изменение и допълнение на Правилника за приложение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ППЗСПЗЗ/.

Образувано е по три броя касационни жалби на кмета на район „П.“ – Столична община, на И. П. Б., със съдебен адрес: [населено място], [улица], чрез адв. К. И. и на Е. Ж. М., с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв. И. М., против Решение № 20212938 от 17.11.2021 г. по гр. д. № 72085/2016 г. по описа на Софийски районен съд, III-то Гражданско отделение, 176-и състав, с което е отменена заповед № РПН16-РД56-40 от 24.10.2016 г. на кмета на район „П.“ – СО, с която се признава правото на наследниците на Ж. Д. М. да придобият собственост при изпълнение на условията на пар.4а, пар.4д и пар.4з от ПЗР на ЗСПЗЗ върху 600 кв.м. от имот с идентификатор 14831.6512.1084, находящ се в м. Терасите, землище на [населено място], район „П.“, Столична община.

С касационната жалба кмета на район „П.“ – СО обжалва постановеното решение, като счита същото за неправилно, незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Поддържа, че правото на ползване на Ж. М. е надлежно доказано, като своевременно е подадено заявление за транспормиране на

правото на ползване в право на собственост. Излага подробни съображения за неправилно констатация от страна на първоинстанционния съд относно неспазване на процедурата съгласно пар. 62, ал. 3 от ПЗР на ППЗСПЗЗ. Претендира за отмяна на решението на СРС и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Касаторът И. П. Б. визира всички касационни основания по чл.209, ал.1, т.3 АПК за неправилност на обжалваното решение на СРС. Претендира за отмяна на решението и постановяване на друго по същество на спора.

Касаторът Е. Ж. М. обжалва постановеното от СРС решение като неправилно поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила или необоснованост - касационни основания по чл.209, ал.1, т.3 АПК. Излага подробни съображения за валидност на отправеното искане от правоимащия ползвател на процесния имот, придружено с изискуемите приложения и доказателства, както и законосъобразно протичане на процедурата по пар. 62, ал. 3 от ПЗР на ППЗСПЗЗ. Претендира за отмяна на решението и постановяване на друго по същество на спора.

Постъпил е отговор на касационна жалба от, В. Л. – ответник и заинтересованите страни К. Р., Л. Л. и Ц. Р., с която се моли да бъдат отхвърлени подадените касационни жалби и оставено в сила атакуваното съдебно решение и от адв. М., който моли съда да остави без уважение подадените жалби и претендира присъждане на направените по делото разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура, прокурор Яни Костов, дава заключение за основателност на касационните жалби.

Административен съд София град, XI-ти касационен състав, като взе предвид събраните по делото доказателства, наведените основания от касаторите, мотивите към обжалваното решение и след служебна проверка по реда на чл. 218, ал. 2 АПК на обжалваното решение, намира следното от фактическа и правна страна:

Касационните жалби са подадени в законоустановения срок, от надлежни страни, за които постановеното съдебно решение е неблагоприятно, поради което са процесуално допустими. Разгледани по същество, се явяват основателни.

С обжалваното решение Софийски районен съд, III-то Гражданско отделение, 176-и състав, с което е отменена заповед № РПН16-РД56-40 от 24.10.2016 г. на кмета на район „П.“ – СО, с която се признава правото на наследниците на Ж. Д. М. да придобият собственост при изпълнение на условията на пар.4а, пар.4д и пар.4з от ПЗР на ЗСПЗЗ върху 600 кв.м. от имот с идентификатор 14831.6512.1084, находящ се в м. Терасите, землище на [населено място], район „П.“, Столична община.

За да постанови този резултат, след обсъждане на всички събрани по делото доказателства, районният съд е приел, че при издаването на заповедта са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон. Намерил е, че се установяват съществени нарушения на процесуалните правила при издаване на оспорваната заповед - същата е издадена без да има надлежно оформено за това искане на правоимащо лице - участник в производството, т.к. молбата, инициирала производството по пар.4а, 4д и 4з от ПЗР на ЗСПЗЗ (л. 55 от I-ви том от делото) от делото не носи подписа на ползвателя Ж. М., тя изобщо не е подписана.

На следващо място, съдът е констатирал също и че не е била спазена процедурата съгласно § 62, ал.3 от ПЗР ППЗСПЗЗ според която в случай че се признава правото да се придобие собствеността, със заповедта се възлага и извършването на оценка на

имота, а по делото е нямало данни оценка да е била изготвяна.

Така постановеното решение е неправилно.

Административното производство е започнало по молба на Ж. Д. М. от 18.05.1992 г. (л. 55 от I-ви том от делото). Със Заявление с вх. № РПН-16-ГР94-1444 от 27.04.2016 г. (л. 52 от I-ви том от делото) за внасяне на допълнителни документи Е. Ж. М. моли процедурата по заявление с вх. № 94-П-121 от 10.05.2006 г. да бъде продължена, като прилага допълнителни документи: скица от 09.09.1994 г.; Разрешително № Ж-7 от 17.02.1968 г.; Молба от Ж. Д. М. от 18.05.1992 г.; удостоверение за наследници на Ж. Д. М.; удостоверение за наследници на Н. П. М..

Със Заповед № РПН16-РД56-40/24.10.2016г. на кмета на СО, район П. се установява, че на основание пар.62, ал.3 ПЗР на ПМС № 456/11.12.1997г. за ИД на ППЗСПЗЗ, протокол № 1444/02.09.2016г., изготвен от комисия, назначена със заповед № РД 09-512/20.11.2015 г. на кмета на район П. , съгласно пар.62, ал.2 от ПЗР ППЗСПЗ, решение № 31 от протокол 48/28.09.1998г. ма СОС и заповед № РД-09-580/03.09.1998г. на Кмета на СО е признато правото на наследниците (съгл. удостоверение за наследници № 3885/17.07.2014г., СО, район С.) на Ж. Д. М. - ползвател по пар.4 от ПЗР на ЗСПЗЗ да придобият собственост при изпълнение на условията на пар. 4а, 4д и 4з от ПЗР на ЗСПЗЗ върху 600 кв.м. от имот с идентификатор 14831.6512.1084, м.Терасите, землището на [населено място], район П., СО. Със заповедта е възложено, съгласно пар. 62, ал.3 от ПЗР на ППЗСПЗЗ и в съответствие с чл.36, ал. 2 от ЗСПЗЗ извършване на оценка на имота и прогресивно нарастваща такса, съгласно пар.4, ал.2 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Заповедта е съобщена на наследниците на З. Я. М. и С. М. В., които са я обжалвали в законоустановения срок пред Софийски районен съд.

Като писмено доказателство в производството пред първоинстанционния съд е приет протокол № 1444 от 02.09.2016г., изготвен по реда на пар. 62, ал.2 от ПЗР на ППЗСПЗЗ на комисия, назначена от кмета на район П., която дава заключение, че са спазени изискванията на пар.4 и следващите от ПЗР на ЗСПЗЗ и наследниците на Ж. Д. М. може да придобият право на собственост върху 600 кв.м. от предоставения им за ползване имот. Установява се , че в имот с идентификатор 14831.6512.1084 по КК на [населено място], местност „Терасите“ има полумасивна сграда и кладенец. Имотът е ограден с телена мрежа. Имотът е засаден с плодни дръвчета и е окосен, видимо поддържан.

Прието е като писмено доказателство решение № 3225 от 11.02.2006 г. за възстановяване правото на собственост на земи в съществуващи или възстановими стари реални граници, с което на наследниците на С. М. В. е признато право на собственост в стари реални граници на следните имоти: нива от 6.100 дка, десета категория, находяща се в терен по пар.4 в [населено място]; нива от 2.000 дка, девета категория, находяща се в терен на [населено място], местност Кречалница.

Пред Софийски районен съд е приета и съдебно-техническа експертиза, от която е установено, че процесният по делото имот с идентификатор 14831.6515.1084 представлява част от имота, за който е издадено решение № 3225/11.02.2006г. ОСЗ - П., с което е възстановено правото на собственост на наследниците на С. М. В. е признато право на собственост в стари реални граници на нива от 6.100 дка, десета категория, находяща се в терен по пар. 4 в [населено място], местност П. Стрън. Вещото лице, след оглед и на самото място, е дало заключение, че в югозападната част на процесния имот е налична сграда с площ от 13,86 кв. м. Сградата е с бетонов

под и бетонови стени. Покривната конструкция е дървена. На партерния ѝ етаж има една жилищна стая с директен вход от двора и второ помещение със стопанско предназначение, също с директен вход от двора. В подпокривното пространство има втора стая с вход чрез стълба от жилищното помещение от първия етаж. Към момента на огледа помещенията са с разбити врати, като във вътрешността на сградата са видими следите от вандалски прояви.

Пред съда е прието и заключение по допълнителна съдебно-техническа експертиза, която дава заключение, че в одобрения план за новообразувани имоти процесният имот е отразен като ПИ с номер 1483.6512.1084 с площ от 600 кв.м., за който като собственик е записан Ж. Д. М..

По делото са събрани допълнителни писмени доказателства и разпитани свидетелите Ц. К. Б. и Е. П. В..

Настоящият касационен състав на АССГ намира, че решението на СРС е валидно и допустимо, но неправилно, като издадено при непълно изследване на относими обстоятелства. При разглеждане на делото е допуснал нарушения на съдопроизводствените правила, защото съдебното решение е постановено, без да бъдат обсъдени и анализирани в цялост писмените доказателства, събрани и приети в процеса, в резултат, на което крайните правни изводи на съда са формирани при неправилно приложение на материалния закон.

Според установената съдебна практика, вкл. и на Върховен административен съд, в плана на новообразуваните имоти, се нанасят имотите на три категории лица: ползватели, на които по предвидения законов ред правото на ползване е трансформирано в право на собственост, бивши собственици на имотите или техните наследници с признато право на собственост върху зем. земя, включена в територия по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ и настоящи собственици, които се легитимират като такива с надлежен документ за собственост на самостоятелно основание, като собственици на имоти, които никога не са били внасяни или включвани в ТКЗС, ДЗС или други, образувани въз основа на тях селскостопански организации, т.е. тези, които никога не са изгубвали своята собственост, респективно-имотите на всякаква категория лица, които притежават надлежен документ за собственост на недвижим имот, находящ се в терен по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Процедурата по възстановяване собствеността на земеделски имоти, попадащи в терени по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ, както и тази на ползвателите на терени с право по § 4а 4б от ПЗР на ЗСПЗЗ, е сложен фактически състав, който преминава през различни етапи с издаване на различни административни актове. Започва с признаване право на ползване по реда на параграф 62 ПМС № 456/1997 г. да придобият собствеността върху имотите. Преминава през изготвяне план на новообразуваните имоти по реда на параграф 4 к, ал. 6 ПЗР на ЗСПЗЗ и съответните на него чл. 28 ППЗСПЗЗ и утвърждаването му от областния управител. Прави се оценка на имота и заплащането и. Цялата процедура приключва с издаване на заповед по § 4к, ал. 7 ПЗР на ЗСПЗЗ и чл. 28а от ППЗСПЗЗ. Всеки етап завършва с отделен административен акт, който подлежи на обжалване и след влизането му в сила придобива стабилност.

Трансформирането на правото на ползване в право на собственост по реда на ЗСПЗЗ представлява сложен фактически състав, обхващащ различни предпоставки, в зависимост от това дали случаят попада в приложното поле на § 4а, ал. 1; § 4а, ал. 5 или § 4б, ал. 1 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Във всички хипотези обаче трябва предварително да е доказано съществуването на ограниченото вещно право - правото на ползване върху

земята. Разпоредбата на § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ постановява прекратяване на правото на ползване върху земеделски земи, предоставени на граждани по силата на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет и на Министерския съвет, при определените в § 4а и § 4б от ПЗР на ЗСПЗЗ изключения.

Съдът е подхождал напълно формално при разрешаването на спора, с който е сезиран, като позовавайки се на липсата на подпис на заявлението, подадено от Ж. М. с дата 18.05.1992 г., е приел, че Заповед № РПН 16- РД 56-40/24.10.2016 г. на кмета на СО - район „П.“, е издадена без да има надлежно оформено за това искане на правоимащо лице. Съдът не е изследвал обстойно всички събрани в хода на съдебното производство доказателства. Не е съобразено обстоятелството, че видно от Протокол № 1444/02.09.2016 г., комисията дала становище, че са спазени изискванията на пар. 4 и сл. от ПЗР на ЗСПЗЗ е установила, че има подадена молба в срок с вх. № 1045/18.06.1992 г., носеща подписа на ползвателя Ж. М..

Не се споделя изводът на първоинстанционния съд за неспазване на процедурата съгласно § 62, ал. 3 от ПЗР на ППЗСПЗЗ, според която в случай че се признава правото да се придобие собствеността, със заповедта се възлага и извършването на оценка на имота. Видно от приложената Заповед № РПН 16- РД 56-40/24.10.2016г. на кмета на СО - район „П.“, съгласно § 62, ал. 3 от ПЗР на ППЗСПЗЗ е възложено извършването на оценка на имота в съответствие с чл. 36, ал. 2 от ЗСПЗЗ и прогресивно нарастващата такса, съгласно § 4а, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби на ЗСПЗЗ. Съгласно §62, ал.4 от ПЗР на ППЗСПЗЗ едва след влизането в сила на заповедта по ал. 3, оценката за предоставената за ползване земя, извършена от техническата служба на общината съгласно изискванията на чл. 36, ал. 2 ЗСПЗЗ, и за размера на прогресивно нарастващата такса по § 4а, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на ЗСПЗЗ се утвърждава със заповед на кмета на общината или на упълномощено от него длъжностно лице. Тази втора заповед отново се съобщава по реда на ГПК на ползвателите и на собствениците, които могат да я обжалват по реда на АПК, като в този случай е съобщена на всички съсобственици и е обжалвана.

За да прецени законосъобразността на обжалвания административен акт, съдът е следвало да изследва наличието, респ. липсата на законовите предпоставки за признаване права на ползвателя. При това е било необходимо по безспорен начин да се установи дали върху процесната земя е била изградена сграда. Това е абсолютно задължително, за да се установи дали процесният случай попада в приложното поле на § 4а, ал. 1 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Не е изследван въпросът дали ли са предпоставките на издаване на заповед по реда §4к, ал.7 от ПЗР на ЗСПЗЗ, което е предмет на производството. Няма изведени изводи относно характера на тези заповеди, респ. зависимостта на същите от съответния ПНИ за местността и останалите предвидени в нормата предпоставки.

СРС, при постановяване на решението, е приложил формален подход, без да извърши пълно изследване и преценка на относими обстоятелства, водещи до различни правни изводи. Последното представлява неизпълнение на задължението за пълно и всестранично изясняване на спора, което е довело и до неправилно приложение на материалния закон.

При липса на съобразяване на наведените в жалбата доводи и възражения, необсъждане на представени по делото доказателства и изведени въз основа на тях изводи, съдът намира, че следва, след отмяна на решението, да върне делото за ново

разглеждане на СРС, който да се произнесе по всички наведени възражения и при съобразяване на действително установеното фактическо положение по делото. По тези доводи и аргументи, касационната инстанция приема, че Решение № 20212938 от 17.11.2021 г. по гр. д. № 72085/2016 г. по описа на Софийски районен съд, III-то Гражданско отделение, 176-и състав е неправилно и при условията и по реда на чл. 221, ал. 2 от АПК следва да бъде отменено. На основание чл. 222, ал. 2 от АПК делото следва да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на Софийски районен съд за изясняване на посочените по-горе обстоятелства.

По претенциите на страните за разноски, в т. ч. и за настоящата инстанция, съгласно чл. 226, ал. 3 АПК следва да се произнесе въззивния съд при новото разглеждане на делото.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл. 2 и чл. 143 от АПК, Административен съд София - град, XI-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 20212938 от 17.11.2021 г. по гр. д. № 72085/2016г. по описа на Софийски районен съд, III-то Гражданско отделение, 176-и състав, с което е отменена заповед № РПН16-РД56-40 от 24.10.2016 г. на кмета на район „П.“ – СО.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Софийски районен съд.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател:

членове: